ANUL VIII.—No. 2189

EDIŢIA A TREIA

VINERI 5 MAI 1895.

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CĂREI LUNI
ŞI SE PLĂTESC TOT-D'A-UNA ÎNAINTE

ÎN Bucureşti LA CASA ADMINISTRAŢIEI
DIN Judeţe şi Streinătate PRIN MANDATE POSTALE
UN AN ÎN ŢARĂ 30 LEI; ÎN STREINĂTATE 50 LEI
ŞASE LUNI . . 15 » » 25 »
TREI LUNI . . 8 » » 13 »

Un numer în streinătate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevĕrul

Să te fereşti Române de cuiŭ strein în casă

V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
DIN Bucureşti şi judeţe SE PRIMESC numai la Administraţie
DIN Streinătate, DIRECT LA ADMINISTRAŢIE şi la toate oficiile de publicitate
ANUNCIURI LA PAG. IV. . . . . 0,30 b. linia
» » » III. . . . . 2,— lei »
» » » II. . . . . 3,— » »
INSERŢIILE ŞI RECLAMELE 3 LEI RÎNDUL.
La Paris, ZIARUL SE GĂSEŞTE DE VÎNZARE LA kioşcul No. 192, Boulev. St.-Germain

UN NUMER VECHIU 30 BANI

ADMINISTRAŢIA
PASAGIUL BĂNCEI NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
PASAGIUL BĂNCEI NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

MIŞELIE CATARGISTA

Lascar Catargiu, al căruĭ nume azĭ în Romînia nu maĭ poate sluji de cît doar ca un puternic vomitiv, Lascar Catargiu, octogenarul decrepit, care în mijlocul propăşireĭ ce a făcut ţara nu maĭ e de cît o dureroasă anomalie, acest locotenent-domnesc şi fost caimacan, contemporan al colonelului Papazoglu, omul însfîrşit, care necinsteşte cu presenţa sa fotoliul de prim-ministru al ţăreĭ, Lascar Catargiu a comis şi a atins azĭ ultimul grad al ticăloşieĭ politice!

Cititoriĭ vor citi maĭ jos circulara dată de această rămăşiţă de om către toţi prefecţiĭ, prin care libertatea preseĭ, a gîndireĭ şi întreg serviciul postal sînt suprimate, pe cale administrativă şi dintr'o singură trăsătură de pană de gîscă.

Citiţi acest cap de operă şi vedeţi cum decrepitul amestecă toate la un loc: opoziţiunea liberală, legea minelor, Chitanţa-Dobrescu şi *scrisorile către ţăranĭ ale sub-scrisuluĭ.*

Citiţi, oamenĭ buni şi cetăţenĭ aĭ ţăreĭ romîneşti, citiţi *epistolia* acestuĭ Pazvantoglu şi vedeţi în ce hal trebue să fie această nenorocită ţară, de maĭ suportă în capul statuluĭ pe acest om, care cel mult ar putea fi primit în ospiciul nevolnicilor de la Richitoasa.

In Belgia Orientuluĭ, în ţara în care există o constituţie aproape democratică, caimacamul de la 1859 îşi permite să facă din primarĭ agenţĭ contra opoziţiuneĭ şi contra socializmuluĭ şi îĭ constrînge să facă sătenilor lecţiunĭ de Economie Politică. Şi cînd sfaturile primarilor, notarilor şi perceptorilor nu vor fi îndestulătoare, mocirla intelectuală de la interne taie nodul gordian dînd poruncă primarilor să confişte pe răspunderea nenorociţilor de suprefecţĭ şi prefecţĭ, scrierile care nu sînt pe placul mastodontuluĭ, iar pe aceia carĭ aŭ naivitatea a maĭ crede în libertatea tiparuluĭ şi a gîndireĭ să'ĭ trimită legaţi cot la cot, la parchetul local pentru a fi daţi în judecată ca complicĭ aĭ instigatorilor.

Uite comedie! La Golăşeĭ, am eŭ un prieten de ideĭ, căruia îĭ trimet şi *Adevĕrul* şi *Scrisorile către ţăranĭ*. Amicul meŭ nu ascultă de primarul local şi perzistă în a voi să primească *Adevĕrul*, căcĭ a plătit omul abonamentul, iar *Scrisorile către ţăranĭ* are gustul să le citească robilor de la moşia D-luĭ Lascar Catargiu. După părerea tidveĭ care ţine loc de cap primuluĭ ministru, amicul meŭ de la Golăşeĭ va fi dat în judecată, ca fiind complice cu sub-scrisul, care nu am fost încă prins în undiţa D-luĭ Paraschivescu şi care îmĭ permit încă să scriŭ neplăcute lucrurĭ despre lipsitul de creierĭ, care este autorul circulăreĭ de care ne ocupăm.

Bine, nenorocitule şi tîmpitule, cum o să fie complice fără să fie *autor principal*, şi dacă este vorbă să loveşti în socializmul romîn, de ce nu începĭ prin a da în judecată pe răzvrătitorul care prin scrierile sale răscoală satele şi care, slavă Domnuluĭ, este şi cunoscut şi are şi adresă cunoscută?

Dar nu! Nu e vorba de mine, nu e vorba de toţĭ aceia carĭ fac socializm în ţara romînească! E vorba ca aceste ideĭ să nu ajungă la robiĭ bogătaşilor, e vorba ca lumina care vine de la oraşe să nu străbată în capetele întunecate ale satelor. La oraşe putem să facem ce poftim, putem înjura pe rege, batjocori pe miniştri—totul ne e permis. Cînd însă este vorba de a străbate la sate—şi pesemne că broşurica mea a avut acest noroc—atuncĭ Constituţia este suspendată, libertatea preseĭ este nimicită, şi nu autorul care a scris broşura este ameninţat, ci fulgerile justiţieĭ cad pe nenorociţiĭ carĭ vor citi aceste scrierĭ, de care se tem puterniciĭ zileĭ!

Incă odată, splendid reese adevărul spus de noi de atîtea orĭ, că în Romînia există *două ţărĭ*, una care are dreptul să scrie *scrisorĭ către ţăranĭ*, şi alta care nu are voe nicĭ să **le citească măcar!** Şi aceste două ţărĭ sînt maĭ deosebite, din toate punctele de vedere, ca două naţionalităţĭ! Pentru naţionalitatea de a doua, pentru ţărănime, este circulara murdărieĭ intelectuale de la interne. Pentru noĭ, ceĭ de la oraşe, toate ne sînt libere şi nimenĭ nu ne supără.

Denunţînd ţăriĭ această ultimă călcare de lege, acest ultim abuz de putere, democraţia romînă şi proletariatul romîn nu se pot de cît declara mîndre că aŭ ştiut prin propaganda lor prin strădănuinţa lupteĭ, să atragă fulgerele de tinichea ale acestuĭ Jupiter, care nu este de cît un simplu cotoiŭ bătrîn, hodorogit şi scopit!

Const. Mille.

PODUL PESTE DUNARE

Inaugurarea.— Lupta între două companiĭ.—Detaliĭ asupra construcţieĭ.—Cantitatea materialuluĭ întrebuinţat.—Concluzia

Construcţia faimosuluĭ pod pe Dunăre, între Cernavoda-Feteştĭ, e aproape terminată. Inaugurarea se va face anul acesta pe la sfîrşitul luĭ August. Se zice chiar că D. Olănescu, ministru al lucrărilor publice, nu vrea să plece din minister nicĭ în ruptul capuluĭ, pînă ce n'o inaugura în persoană podul de peste Dunăre.

Asupra acestuĭ pod găsim în L'Illustration, sub semnătura D-luĭ inginer Păianu, un articol din care vom extrage părţile cele mai interesante.

Autoriĭ proiectuluĭ

Guvernul a pus la concurs facerea unuĭ plan pentru un pod peste Dunăre, în 1885. Primul concurs internaţional a dat roade proaste, de oare-ce toate calculele concurenţilor eraŭ greşite. O comisie compusă maĭ tîrziŭ din inginerii străinĭ şi romînĭ a prezentat prin D. Winkler, profesor la scoala de podurĭ din Berlin, un raport care conchidea la facerea unuĭ pod înalt cu traverse fixe.

Direcţia căilor ferate a fost atuncĭ însărcinată să elaboreze proiectuluĭ definitiv. Acest proect s'a şi făcut sub direcţia D-luĭ A. Saligny. S'a adoptat sistemul numit cantilever, sistem întrebuinţat la construirea poduluĭ de pe Firth of Forth, în Scoţia.

Lupta între francezĭ şi germanĭ

S'a deschis apoĭ licitaţie pentru lucrărĭ. Compania Five-Lille din Franţa a luat întreprinderea poduluĭ cel mare peste Dunăre, iar o companie germană a luat ramura cea mică peste Borcea.

S'a constatat însă în curînd că materialul furnizat de compania germană era foarte prost.

Furnizarea materialuluĭ pentru podul Borcea a fost dată atuncĭ uzineĭ Creusot din Franţa.

Şi ast-fel francezii aŭ rămas stăpînĭ pe... podul de bătae.

Cum e construit podul

Podul acesta, singurul care s'a construit pe Dunăre maĭ jos de Naişăţ în Ungaria, e aşezat la 280 chilometri depărtare de gurile fluviuluĭ.

Unde e podul, Dunărea se împarte în două braţe inegale: Dunărea propriŭ zisă şi Borcea, care braţe aŭ o lărgime de 620 de metri, o adîncime mijlocie de 10 metri şi sînt separate printr'o insulă joasă care are o lăţime de 12 chilometri.

Podul are o înălţime de 30 de metri de asupra niveluluĭ celuĭ maĭ mare al apelor şi are patru locurĭ de trecere pentru vapoare: treĭ de 140 de metri lărgime, şi unu central de 190 metri.

De asupra poduluĭ se ridică două armăturĭ curbe numite cantilever, avînd 240 de metri lungime şi o înălţime de 32 de metri de asupra platformeĭ poduluĭ.

Rezistenţa poduluĭ e calculată ast-fel ca să suporte cu uşurinţă un tren cu treĭ locomotive, cu un tender de 23 tone greutate şi un număr orĭ cît de mare de vagoane de opt tone greutate.

Şinele sînt aşezate pe traverse de lemn, fixate în beton cu asfalt.

Picioarele poduluĭ sînt fixate la o adîncime de 18 pînă la 32 de metri în pămînt.

Materialul întrebuinţat

Pentru a da o ideie de importanţa acesteĭ lucrărĭ, iată cîte-va cifre relative la cantitatea materialuluĭ întrebuinţat la toate construcţiile principale şi accesoriĭ ale poduluĭ.

16,500 de tone de oţel pentru supra structura poduluĭ şi construirea chesoanelor;

16,000 de metri cubĭ de zidărie;

91.000 de metri de lungime în fer, pentru fundaţiunile viaductuluĭ, şi

300,000 de metri cubĭ de terasament.

Preţul total al poduluĭ se va urca la cifra enormă **de 34 milioane de francĭ!**

Concluzia.

Acest fond enorm va permite ca importul şi exportul mărfurilor să se facă în tot timpul anuluĭ, ceea ce nu se putea face pînă astăzĭ de cît pe o scară mică, pe uscat, de oare-ce Dunărea e îngheţată 4—5 lunĭ pe an.

Constanţa va profita enorm, ea va deveni de sigur cel maĭ mare port din ţară. E probabil însă că Brăila va pierde mult, de oare-ce vapoarelor le vor veni maĭ în scurt şi maĭ comod să descarce şi să încarce la Constanţa.

Iar dacă va fi cu putinţă să se atragă pe la noĭ tot tranzitul de mărfurĭ care se schimbă între Turcia, o parte din Asia şi între Europa centrală şi apuseană, atuncĭ importanţa poduluĭ dintre Cernavoda-Feteştĭ va deveni colosală.

Şi inaugurarea luĭ vine foarte la vreme, într'un an de mare abondenţă şi cînd se speră că comerţul nostru de export va lua proporţiĭ maĭ marĭ ca nicĭ odată.

Index.

SATIRA ZILEI

A sosit la timp

Inchiderea parlamentuluĭ a răpit satiricilor cea maĭ bogată sorginte de subiecte potrivite pentru exploatarea hazuluĭ public. Am ajuns în halul luĭ Jenică Giraudel şi, întocmaĭ ca şi dînsul, blamăm guvernul pentru că n'a prelungit sesiunea Camerelor.

Profesorul Binet a sosit, însă, la timp Amatoriĭ de lucrurĭ nouă, plictisiţiĭ de Hugo şi de celelalte petrecerĭ aŭ găsit mijlocul ca să omoare timpul

Damele, juniĭ la modă şi toţĭ gură cască îşĭ închipuiesc că la Universitate este un rendez-vous al lumeĭ elegante şi un mijloc de a întîlni buna societate.

Am auzit oamenĭ carĭ regretaŭ adînc că n'aŭ putut găsi *un loc bun* pentru ca să asiste la prelegere. Alţiĭ s'aŭ dus, aŭ înăduşit, n'aŭ înţeles boacă, aŭ eşit plictisiţĭ şi cu toate acestea eraŭ încîntaţĭ. „Ce frumos vorbeşte! exclamaŭ uniĭ. Ce interesant este! spuneaŭ alţiĭ.

Sînt persoane care regretă că savantul profesor nu a angajat şi o orchestră, iar nenea Iancu Brătescu s'ar duce şi dînsul dacă ar fi un bufet.

Unele cucoane şi-aŭ pus bărbaţiĭ pe foc ca să le găsească bilete de intrare la stalul I-iŭ, dacă nu sînt lojĭ, altele aŭ închiriat bijuteriĭ pentru ocazie, iar altele aŭ făcut scandal croitorilor că nu le-aŭ gătit rochiile de sezon. Bietul Binet, ce succese îl aşteptaŭ în patria luĭ Răcăciune!

Vax.

Moftul... Moftangiuluĭ

Eŭ îl ştiam pe D-nul Nicolae Fleva că de multe orĭ îĭ ia gura pe dinainte şi a doua zi D-sa dezminte cele spuse în ajun. De la banchetul liberalilor a trecut deja treĭ zile şi cum «tribunul» nu şi-a dezminţit vorbele relativ la *votul universal*, de bună seamă că D-luĭ voeşte să'şĭ păstreze paternitatea asupra *moftuluĭ universal.*

Va să zică, după D-nul Fleva *votul universal*, pe care 'l cer cu atîta stăruinţă democraţiĭ, socialiştiĭ şi liberaliĭ cinstiţĭ, *votul universal*, care este înscris în programul partiduluĭ *liberal-naţional*, votul universal este *un moft*.

De ce adică, «tribunule», cererea aceasta a proletariatuluĭ, ca fie-care cetăţean să fie şi alegător, ar fi un *moft*, cînd D-ta însuşĭ înainte de 1876 te alegeaĭ tocmaĭ la colegiul al IV-lea, unde fie-care cetăţean era şi alegător şi unde, chipurile, există, de bine de răŭ, un fel de *vot universal?*

Cu toată dragostea care o am pentru «*tribunul poporuluĭ*» totdeauna mĭ-am zis că e *mare moftangiŭ*.—Ce papugiŭ! ar trebui să zic, dacă nu aşĭ voi să supăr pe D-nul Fleva.

Şi tocmaĭ D-sa care, în toată activitatea sa politică de *treĭ-zecĭ de anĭ*, nu a reuşit să facă nicĭ măcar un curent cît de mic de ideĭ, D-sa care copilăreşte a dat jos pe conservatorĭ, ca să aducă pe liberalĭ şi apoĭ iarăşĭ a dat jos pe liberalĭ, ca să dea puterea conservatorilor, D-sa care azĭ joacă iarăşĭ acest rol de răsturnător *sterp*, tocmaĭ D-sa, tipul perfect al politicianuluĭ *moftangiŭ*, care totdeauna are gata panglica ca să şĭ-o scoată şi pe nas şi pe gură, D-sa care de atîţia anĭ nu debitează decît *gogoşi*, D-sa tocmaĭ să ne vorbească de *moftul universal!*

Eŭ cred că *tribunul* vorbeşte de funie în casa spînzuratuluĭ.

Discursul D-luĭ Fleva a dovedit un singur lucru, că D-sa nicĭ odată nu a înţeles, nicĭ nu va înţelege absolut nimic, de îndată ce este scos din sfera strimtă a politicianizmuluĭ ordinar.

M.

INSTANTANEE

JAK LAHOVARI

Generalul, a căruia mutră am zugrăvit-o aci d'asupra, a fost născut sub o stea fericită.

Intrat în armată cu toate darurile pe care le poate invidia un om cu pofte şi cu dorinţa de a parveni, avînd rudeniĭ influente, parale şi un chip interesant pentru dame, Jak Lahovary urcă repede gradele

In timpul războiuluĭ din 1877—78 s'a acoperit de multe... decoraţiĭ din cauza unor şanţurĭ celebre pe care le-a umplut cu trupul D-sale viŭ şi cu trupurile a o mulţime de soldaţĭ morţĭ. Cu toate aceste isprăvĭ se spune că răposatul Ioan Brătianu i-ar fi decernat epitetul de „brav“ Iată încă o dovadă că generalul Jak s'a născut sub o stea fericită.

Venit în capul ministeruluĭ de războiŭ a avut multe intenţiunĭ bune şi a revoltat în contra'ĭ pe o mulţime de privilegiaţĭ consideraţĭ ca inviolabilĭ. Din acest punct de vedere nu avem să'ĭ adresăm imputărĭ. Dar într'un moment a trecut măsura şi a transformat dreptatea severă în favoritizm.

O scrisoare devenită celebră şi iscălită „Julie la Belle“ a pus în lumină chipul autocratic în care generalul Jak conducea departamentul războiuluĭ.

Actualmente e şeful marelui stat-major, profesor la facultatea de ştiinţe din Bucureştĭ, senator, membru în consiliul general al căilor ferate şi candidat la portofoliul războiuluĭ.

Are pretenţia că e foarte agreat de femeĭ, cu toate acestea nu e om pe care să'l urască maĭ mult regina Elisabeta.

De aceea va candida încă mult şi bine

Ţipirig.

ACTUALITATE

LA GAZETA

Citesc într'un ziar, ba în maĭ multe ziare din Capitală: «Anunţăm cu deosebită plăcere că inteligentul şi distinsul tînăr Theodor Scirţeanu a trecut cu un deosebit succes examenul anuluĭ I de drept la facultatea din Gand.»

Această veste importantă este reprodusă cu îngrijire, gazetele din provincie o înregistrează la rîndul lor, şi pentru o săptămînă, cel maĭ puţin, tînărul Scirţeanu este eroul zileĭ, aşa, că, maĭ la urmă, eştĭ nevoit să te întrebĭ: «Adică ce vitejie a făcut omul acesta?»

Un obiceiŭ nenorocit s'a făcut stăpîn peste presa noastră. Şi obiceiul nu e tocmaĭ vechiŭ, el datează numaĭ de cîţĭ-va anĭ, dar plaga a găsit un teren favorabil, se întinde, face ravagiĭ. Nu maĭ poţĭ răsufla la gazete de succesele băeţilor carĭ trec examenele.

Aproape e un scandal. In nicĭ o ţară din lume mania reclameĭ n'a coprins pînă şi liceele, ca mîine pînă şi şcolile primare. O să citim—dacă nu vom pune capăt abuzuluĭ—cum că Mitică în etate de 7 şi jum. anĭ, fiul D-luĭ colonel X. a trecut cu mare succes examenul claseĭ I-a primară, bravură pentru care a fost felicitat de către profesorul săŭ.

Să nu izbutească un romîn la un externat orĭ la un internat în străinătate, să nu capete un romîn un premiŭ la un liceŭ oare-care din Paris, că e foc. Toate gazetele răsună de această nouă victorie a romînizmuluĭ şi părinţiĭ înşişĭ bat redacţiile rugîndu-se cu lacrămile în ochĭ: «Te rog, publică şi D-ta că fiul meŭ a reuşit al 157-lea din 159 cîţĭ aŭ izbutit. E o măgulire pentru toţĭ romîniĭ şi o încurajare pentru băiat.“

Ce naţie curioasă! Adicăte părinţiĭ cred, cu toată seriozitatea, cum că tineriĭ romînĭ carĭ merg la Paris n'aŭ altă menire de cît să joace cărţile, să tragă chiulurĭ la croitorĭ şi să puie epurĭ la bulevardiste. Dacă cîte unul îşĭ permite să maĭ treacă şi cîte un examen, apoĭ e geniŭ la sigur şi a luat Bindirul.

Să bine voim, noĭ ceĭ din presă, a pune stavilă acestuĭ scandal, căcĭ gazetele nu sînt făcute pentru a înregistra notele băeţilor de prin şcolĭ. Bine voiască studenţiĭ şi şcolariĭ a-şĭ vedea de treabă, a-şĭ trece examenele cu succes, dar lase presa în pace. E ruşinoasă această reclamomanie precoce, destinată a ridica nulităţile şi a conrupe tinerimea muncitoare.

Iubiţĭ confraţĭ, să facem războiŭ micilor reclamagiĭ.

Memphis.

Circulara guvernuluĭ

Iată circulara pe care strigoiul de la interne a adresat-o primarilor săteştĭ prin subalterniĭ săĭ din judeţe cu privire la măsurile ce trebuesc luate pentru a se suprima ţăranuluĭ putinţa de a se lumina asupra chestiunilor la ordinea zileĭ:

Domnule primar,

D. ministru de interne, după cum îmĭ comunică D. prefect prin ord. No. 3778, a luat informaţiunea că toate nuanţele opoziţiuneĭ caută prin diferite mijloace şi sub diferite pretexte ca să răzvrătească şi să răscoale populaţiunea rurală. Partidul liberal, profitînd de discutarea legeĭ minelor în Adunarea deputaţilor, răspîndeşte prin sate zgomote şi ştirĭ falşe, arătînd sătenilor că prin această lege le va lua pămînturile şi le va da străinilor. Socialiştiĭ, reprezintaţĭ prin D. C. Mille, aŭ făcut o broşură, care aŭ împărţit-o prin comunele rurale şi prin care îndeamnă pe ţăranĭ să gonească pe boerĭ după cum gonesc lupiĭ pe călătorĭ, şi să ia pămînturile nu numaĭ de la boerĭ, dar de la toţĭ proprietariĭ şi să le lucreze în devălmăşie, împărţind productele între eĭ.

Afară de aceasta, trimit locuitorilor de la ţară diferite jurnale cum d. e. „Gazeta Ţăranilor“ prin care caută a răzvrăti populaţiunea rurală, abuzînd de buna eĭ credinţă, în scopul numaĭ de a'şĭ putea vinde acele jurnale şi broşurĭ. Comunicîndu-vă dar cele ce preced, pe de o parte vă pun serioasa obligaţiune atît D-v. personal, ajutoruluĭ şi notarul, să fiţĭ cu cea maĭ mare privighere a nu se introduce asemenea instigatorĭ printre locuitoriĭ din acea comună, să fiţĭ atenţĭ ca îndată ce veţĭ descoperi că se fac asemenea instigaţiunĭ, fie de străiniĭ din localitate, fie chĭar de persoane locale, să formaţĭ imediat procese verbale şi să le înaintaţĭ aicĭ împreună cu aceĭ instigatorĭ, fie orĭ-cine ar fi eĭ, spre a se trimite parchetuluĭ; iar pe de alta veţĭ desluşi pe locuitorĭ că în ce priveşte legea minelor, să las, că pe teritoriul acesteĭ comune nu e poziţie a se afla mine, dar chĭar de s'ar descoperi, aceasta ar fi un bun folos pentru dînşiĭ, de timp ce prin exploatare nu numaĭ că proprietarul loculuĭ, pe tot timpul exploatăreĭ, s'ar despăgubi înzecit poate de cum prinde azĭ pe el, dar şi cu ocaziunea exploatăreĭ locuitoriĭ carĭ s'ar întrebuinţa la lucru ar fi foarte bine plătiţĭ cu cîte 6—10 leĭ pe zi cum e şi la lucrarea căilor ferate şi altele, lucru cu care întru cît-va pot zice că mulţĭ şi-ar îmbunătăţi poziţiunea în care se găsesc acum. In ce priveşte pentru cele recomandate de D-nul Mille prin broşura trimeasă pe la sate şi de „Gazeta Ţăranilor“ şi alte jurnale ale opoziţieĭ, urmează să le explicaţĭ locuitorilor că aceĭ scriitorĭ nu o fac aceasta din alt punct de vedere de cît numaĭ că acum fiind timpul apropiat pentru noile alegerĭ de Cameră şi Senat, voiesc ca cu orĭ-ce chip să aducă în poziţiune pe ţăranul incult, prin diferite propagande falşe, a se rescula contra autorităţilor şi contra proprietarilor saŭ arendaşilor, cu scop, cum ziseiŭ, ca să profite de ocaziune a reuşi partidul lor şi în schimb bieţiĭ locuitorĭ să se măcelărească uniĭ cu alţiĭ, cum s'a făcut şi în aniĭ trecuţĭ şi ceĭ-ce vor scăpa de moarte, în urmă să stea în puşcărie, lăsîndu-şĭ căminul pustiŭ şi copiiĭ pe drumurĭ.

Dacă la acea comună se primesc broşurĭ şi jurnale de acelea vorbite saŭ care printr'însele să tindă la turburarea buneĭ ordine, povăţuiţĭ pe abonaţiĭ lor a le refuza motivat şi în caz de nu sînt abătuţĭ, chiar să le popriţĭ a se răspîndi. **Noĭ deja pornim în comune, şi acolo unde vom constata că verĭ unul din funcţionariĭ comunalĭ s'a arătat nepăsător saŭ cu rea credinţă faţă de aducerea la îndeplinire a dispoziţiunilor acestuĭ ordin, imediat se va revoca şi supune judecăţeĭ ca complice al instigatorilor. D. prefect personal va face asemenea escursiunĭ prin comune spre a se convinge cum D-v. vă faceţĭ datoria şi va pedepsi foarte aspru pe cel îndărătnic.**

Sub-prefect
(urmează semnătura)

CRONICA JUDICIARA

Amator de ceasoarnice

Ştefan Georgescu avea un ceasornic cu *călindar* şi avînd omul nevoe de banĭ l'a amanetat luĭ Costache Ionescu pe 80 de leĭ. Cînd a adus paralele peste un an de zile, creditorul a primit baniĭ, dar n'a dat ceasul înapoĭ.

Cînd s'a întors acasă şi cu baniĭ daţĭ şi fără ceasornic, nevasta luĭ Georgescu l'a luat la treĭ păzeşte, acuzîndu-l că a băut ceasul.

Sub această calomnioasă învinuire şi maĭ ales batjocorit cum îĭ venea la gură de către *Dumneaeĭ*, proprietarul ceasuluĭ cu *călindar* s'a plîns parchetuluĭ, că Ionescu a comis un abuz de încredere, sfeterisindu-ĭ ceasul amanetat.

La tribunal inculpatul se vede osîndit la 15 zile de închisoare şi opt-zecĭ leĭ despăgubirĭ.

Văzînd că a pus-o de mămăligă şi că lucrurile s'aŭ încurcat, Ionescu a alergat la Georgescu şi ce-a făcut, ce-a dres, eĭ vin la Curte împăcaţĭ, ba încă maĭ mult, Georgescu declară că apelantul nu i-a dat ceasul, de oare-ce avusese cu el discuţiunĭ asupra procentelor. El susţine că nu datoreşte nicĭ o dobîndă, pe cînd creditorul pretinde procente.

Curtea vede că aicĭ s'a *facut leturghie cu bragă*, dar fascinată de apariţia ceasorniculuĭ de aur *cu călindar*, pe care apelantul îl restitue luĭ Georgescu în mod solemn în şedinţă. Curtea îl achită şi închide dosarul, iar păgubaşul pipăindu-şĭ încă buzunarul vesteĭ, pleacă spre domiciliul conjugal, ca să dovedească jumătăţeĭ sale că nu băuse ceasul.

Chiţibuş.

ECOURI DIN STRAINATATE

Deputat francez expulzat din Belgia.— Deputatul socialist din Camera franceză Déjeante ducîndu-se la Liège să ţină o conferinţă, a fost prevestit de un comisar de poliţie că e expulzat din Belgia şi invitat să părăsească imediat oraşul. Deputatul socialist din Liège Demblon va adresa în această chestiune o interpelare guvernuluĭ belgian.

***

Din Marsilia se anunţă să socialistul Flaisseries a fost reales cu mare majoritate primar al oraşuluĭ.

***

Presa în Sîrbia. - Se ştie că ultima Skupştină sîrbească a votat între altele o lege prin care se reintroduce regimul cenzureĭ cu privire la presă. Ziarele austriace află acum că, de teama uneĭ opoziţiĭ violente din partea radicalilor, regele Alexandru n'a sancţionat încă şi *se crede că nicĭ nu va sancţiona acea lege.*

De asemea n'a fost sancţionată încă nicĭ noua lege comunală.

***

Socialiştiĭ în Belgia.— In ziua de 30 Aprilie s'a făcut la Thuin, în Belgia, o alegere suplimentară pentru Cameră. Candidatul socialist a avut cele maĭ multe votrĭ (7000); Duminică va fi alegerea în balotagiŭ; succesul candidatuluĭ socialist e sigur. Acest cerc era reprezintat pînă acum în Cameră de un liberal. Depeşa unuĭ ziar din Viena dînd seama despre acest rezultat, adaogă: cercurile guvernamentale sînt foarte speriate de acest rezultat; deja se crede cu putinţă ca la cele maĭ apropiate alegerĭ legislative socialiştiĭ să dobîndească majoritatea relativă în Cameră.

***

Progresul socializmuluĭ.—La Weimar, în Germania, agrarianul Rechmuth, ajutat de liberalĭ şi de radicalĭ, de-abia s'a putut alege cu 9556 de voturĭ, în contra 9441 întrunite de socialistul Baudert.

La viitoarele alegerĭ, locul acesta va cădea de sigur în mîna socialiştilor.

Proprietatea literară

Primim din partea compatriotuluĭ nostru *Alex. D. Nicolaŭ* o lucrare foarte importantă asupra *proprietăţeĭ literare*, care ĭ-a servit ca teză de doctorat, înaintea facultăţeĭ de drept din Paris.

Lucrarea este intitulată: *La propriété literaire et artistique au point de vue international.* (1)

Studiul D-luĭ Nicolaŭ nu este o simplă conpilare, cum se obişnueşte pentru o teză oare-care. E o lucrare originală care poate fi consultată cu folos de aceia carĭ se ocupă cu importanta cestiune a proprietăţeĭ literare şi artistice. Opera compatriotuluĭ nostru poate fi socotită tot aşa de importantă ca şi lucrările luĭ *Pouillet, Flinieaux* şi alţĭ specialiştĭ în materie.

La sfîrşitul volumuluĭ D. Nicolaŭ expune cu multă claritate şi ştiinţă starea legislaţiuneĭ noastre în ceea ce priveşte proprietatea literară, susţinînd existenţa eĭ în Romînia şi propunînd modificările care ar trebui de introdus ca să punem legislaţiunea noastră pe acelaşĭ picior ca şi în străinătate, — în această ramură a activităţeĭ sociale.

La noĭ unde cestiunile de drept literar încep să se pună înaintea instanţelor judecătoreştĭ, lucrarea D-luĭ Nicolaŭ umple un gol, dimpreună cu meritosul studiŭ asupra aceleiaşĭ materiĭ datorit Domnuluĭ Hamangiu.

Ne face o adevărată plăcere, cînd vedem că tineriĭ noştri juriştĭ încep a'şĭ da osteneală ca să debuteze cu studiĭ care în adevăr valorează ceva şi din punctul de vedere al teorieĭ şi din acela al practiceĭ juridice.

Emil.

1). Un vol. în 8 de 352 paginĭ. Editura librărieĭ Arthur Rouseau, Paris.

CRONICA

Spanago om de spirit

Trinitatea Spanachidi, Spanait & Spanago este, după cum se ştie, maĭ ales remarcabilă prin soluţiile sale. Fie-care membru al trinităţiĭ maĭ are însă cîte o specialitate a parte: Spanachidi este un agitator politic, Spanait poet, nuvelist şi dramaturg... Numaĭ specialitatea luĭ Spanago nu prea era cunoscută pînă azĭ; eĭ bine, iat'o şi p'aceasta: Spanago este... un om de spirit.

Şi cînd zic Spanago *om de spirit*, fireşte că acest calificativ trebuie luat tot aşa cum se iaŭ şi calificativele Spanachidi *om politic* şi Spanait *poet romîn*, adică foarte în serios.

Iată acum şi *probele* pe care le-am adunat din ultimul număr al bătrînuluĭ organ, la a căruĭ agonie colaborează cu atîta succes acest june ex-*cvardist*:

Sînt sigur— zice Spanago— că X. nu se va supăra ca-ĭ zic **patruped** de oare-ce el singur a susţinut că e **maimuţă** şi ca probă las să urmeze dialogul ce l'a avut cu copilul săŭ de 7 anĭ.

Copilul: Tată profesorul mi-a spus azĭ că omul se trage din maimuţă. Adevărat e?

X. (necăjit). Poate tu, dar eŭ nu!

Bravo Spanago! Primeşte felicitările şi încurajările mele cele maĭ sincere!

Fritz.

P. S. In ultimul moment aflu că duhul cu *tatăl şi copilul săŭ* este împrumutat— vaĭ!— din *Calendarul luĭ Karkaleki pe anul de la Cristos 1823!*

Dar or-cum, tot îĭ rămîne luĭ Spanago descoperirea că maimuţele sînt patrupede. Să ne mulţumim deocamdată şi cu atîta.

Fr.

Franceziĭ în Madagascar

O cucerire importantă. — Expediţia decizivă

S'a anunţat zilele trecute că franceziĭ aŭ ocupat punctul Marovoay în Madagascar. Această cucerire e de mare importanţă pentru corpul de expediţie francez.

Pînă acum, trupele de expediţie eraŭ nevoite să campeze în Maiunga, în mijlocul cîmpiilor băltoase de la gurile rîuluĭ Betsiboka, ceea ce era foarte dezavantagios pentru sănătatea soldaţilor.

Prin cucerirea platouluĭ de la Marovoay, generalul Duchesne, comandantul suprem al corpuluĭ de expediţie, a realizat posibilitatea de a împinge trupele în părţile maĭ sănătoase ale insuleĭ şi a le sustrage ast-fel influenţeĭ pernicioase a climeĭ ucigătoare din părţile joase ale Madagascaruluĭ.

Franceziĭ domineazā acum rîul Betsiboka pe o întindere de aproape 1000 de kilometri, ceea-ce le va da putinţa de a-şĭ pune deja de pe acum în acţiune flotila destinată serviciuluĭ de transport.

Expediţia decizivă

Operaţiunile serioase nu vor începe de cît pe la sfîrşitul acesteĭ lunĭ.

Pînă atuncĭ vor fi sosit în Madagascar toate trupele şi toate muniţiunile necesare corpuluĭ de expediţie.

Francejiĭ vor purcede atuncĭ drept spre Tananarivo, capitala Madagascaruluĭ, şi măcelăria va începe.

Prima piedică pe care vor întîlni-o în cale va fi un şir de stîncĭ de bazalt care poartă numele lanţul de la Axkarafantsika şi unde de sigur Hovaşiĭ aŭ să înfrunte primul atac al trupelor franceze.

De sigur însă că francejiĭ nu vor ataca această fortificaţie naturală de-a dreptul, ci vor căuta să o înconjoare, — urmînd întocmaĭ tactica cu care nu de mult japoneziĭ aŭ dobîndit succesele lor în potriva chinejilor.

Orĭ-cum, o mare vărsare de sînge va începe în curînd în nenorocita insulă africană.

Vest.

BULETIN ATMOSFERIC

Institutul meteorologic

Bucureştĭ, 15 Maiŭ 1895, 12 ore ziua

Inălţimea barometrică la	0°751.1
Temperatura aeruluĭ	24°.0
Vîntul slab de la N. W.	
Starea ceruluĭ P. noros	
Temperatura maximă de erĭ	22°
„ minimă de astăzĭ „ .	10°
Temperatura la noĭ a variat între	20° şi—2°

Timp foarte frumos şi călduros. La mare şi la munte răcoare. La Craiova şi Baia de Aramă căldura a ajuns pînă la 20 grade. Barometrul s'a coborît în toată ţara şi maĭ ales în Moldova de sus. Temperatura a crescut pretutindenĭ. Astă-zĭ timp senin, foarte frumos şi cald. Barometrul se coboară repede; timpul este liniştit. La Doftana şi Botoşanĭ a plouat puţin, în colo senin şi liniştit.

***

Săptămîna trecută a fost maĭ călduroasă de cît cea precedentă. In cîte va zile termometrul a trecut peste 26 de grade, ajungînd Vinerĭ pînă la 23 de grade. Timpul închis, însoţit de vînt tare a făcut ca unele zile să fie neplăcute şi cu timpul răcoros. Ziua de Marţĭ a fost cea maĭ rece; în aproape tot cursul eĭ a plouat mult.

La T.-Măgurele, Craiova, Baia de Aramă etc. căldura a fost de 25 de grade. In general la mare şi localităţile dunărene timpul a fost răcoros. Primele zile aŭ fost recĭ şi în partea de sus a Moldoveĭ.

Ploaia de Marţĭ şi Duminică a fost generală. In Moldova de sus a plouat aproape în toate zilele. Ploaia de Joĭ căzută la Hîrlăŭ a fost însoţită de grindină. In multe localităţĭ aŭ fost manifestaţiunĭ electrice.

Soarele a strălucit la Bucureştĭ 52 de ore.

Vegetaţiunea este mult înaintată. Frunzele la aproape toţĭ arboriĭ aŭ mărimea naturală, afară de salcîm, plădiţă şi speciile reşinoase.

Fecondaţiunea s'a terminat la aproape toţĭ fructiferiĭ. La coacăz fructele formate sînt bine dezvoltate.

Ştirĭ Mărunte

* In urma interogatoruluĭ luat alaltă-ierĭ D-luĭ general Poenaru în procesul moştenitorilor D-neĭ Gigirtu, tribunalul de Ilfov secţia I-a a amînat procesul pentru ziua de 15 Maiŭ.

* Noul manifest al opoziţieĭ se va distribui în ziua de 14 Maiŭ, cînd liberaliĭ sînt hotărîţĭ să ţină o mare întrunire în Capitală la care să asiste şi cîte 10 delegaţĭ din provincie.

* Experienţele cu noua linie telefonică dintre Iaşĭ şi Bucreştĭ aŭ reuşit pe deplin; ea se va inaugura la 15 Maiŭ.

* Eleviĭ şcoaleĭ comerciale gradul I cl. III-a vor pleca în escursiune la fabrica de hîrtie *Letea* di judeţul Bacăŭ, însoţiţĭ fiind de D. V. Dimitriu, profesor de ştiinţele fizico-chimice.

* Din Mahmudia, judeţul Tulcea, se comunică cum că insula Sf. Gheorghe este ameninţată a fi inundată. Antreprenoriĭ însărcinaţĭ cu desecarea insuleĭ aŭ trimis la faţa loculuĭ o locomobilă de 16 caĭ putere şi o pompă, cît şi toate cele necesare pentru stavilirea apeĭ.

* Eleviĭ şcoaleĭ militare din Capitală, carĭ se duseseră în escursiune topografică în judeţele Prahova şi Buzăŭ, s'aŭ întors în Bucureştĭ. Peste cîte-va zile vor începe studiile de tactică militară asupra terenuluĭ.

* D. general I. Lahovari va vizita zilele aceste terenurile din jurul forturilor. D-sa va face această vizită în vederea marilor manevre din anul acesta.

* Azĭ se va supune regeluĭ decretul de promulgare a unuĭ împrumut de 171867 leĭ al judeţuluĭ Fălciŭ. Intreagă această sumă este destinată pentru construirea de şcolĭ.

* Astă-zĭ la orele 2 p. m., sf. Sinod se va întruni pentru a doua oară, la ordinea zileĭ fiind: O scrisoare a patriarchuluĭ din Constantinopol, prin care face cunoscut alegerea sa; Numirile făcute la tipografia cărţilor bisericeştĭ; Revizuirea cărţeĭ simbolice pentru mărturisirea ortodoxă.

* In judeţele Fălciŭ, Tutova şi o mare parte din Tecuciŭ semănăturile sufăr din cauza seceteĭ.

* Un plugar din comuna Palmeştĭ, judeţul Fălciŭ, pe cînd ara, a dat peste o pungulită cu peste 500 monede vechĭ, polone şi austriace, datate de la 1620.

* Consiliul sanitar superior studiază în prezent un noŭ regulament, necesar serviciilor sanitare de oraşe.

* D. Alexandru Rosetti-Solescu, consulul Romînieĭ la Ismail, a sosit în Capitală în virtutea unuĭ concediŭ.

* D. M. Burghelea, şeful biurouluĭ de navigaţie din ministerul de externe, a fost decorat de către împăratul Frantz Iosef cu ordinul *Coroana de fer clasa III a.*

* Zilele aceste o comisiune de oamenĭ specialĭ s'a întrunit la ministerul domeniilor, spre a discuta asupra mijloacelor de îmbunătăţirea stăriĭ tîrguluĭ de rîmătorĭ de la Turnu-Severin. Intre persoanele invitate la această întrunire se aflaŭ şi cîţĭ-va proprietarĭ marĭ din judeţele Olteniei.

* Cu începere de Sîmbătă cursurile distinsuluĭ profesor A. Binet se vor ţine, din cauza aglomeraţieĭ de auditorĭ, în sala Senatuluĭ. Cu această ocazie începutul prelegereĭ s'a fixat pentru orele 8 şi jumătate seara.

* La agenţia magazinuluĭ Louvre din calea Victorieĭ vin cu grămada din toate părţile cererĭ de pălăriĭ de dame şi bluze.

Aceasta se datoreşte bunuluĭ gust ce aŭ conducătoriĭ acesteĭ case, precum şi ieftinătăţeĭ cu care vînd aceste articole.

INFORMAŢIUNI

In Dobrogea s'a format un noŭ sat romînesc din 70 familiĭ din munţiĭ apusenĭ aĭ Transilvanieĭ.

Moţiĭ veniţĭ din munţiĭ Abruduluĭ aŭ primit pămînturĭ bune şi aŭ început deja să-şĭ construească case.

D. P. Carp este decis a coloniza maĭ multe părţĭ ale Dobrogeĭ cu ţăranĭ din Transilvania şi în special cu moţiĭ din munţiĭ apusenĭ.

D. senator C. Ienescu a demisionat din sarcina de primar al comuneĭ Ploeştĭ.

Cauza care l'a determinat la acest pas este lipsa de omogenitate în consiliul comunal.

D. L. Catargiu a respins această demisiune.

D. Nic. Şerban, deputat în Camera ungurească, se află în Capitală.

L'Independance Roumaine anunţă că D. Daniileanu, profesor la facultatea de drept, îşĭ va regula drepturile la pensie pe ziua de 1 Octombre.

Sîmbătă şi Duminică liberaliĭ vor ţine întrunirĭ publice în Giurgiu, Ploeştĭ, Buzăŭ, Tîrgovişte şi Brăila.

La aceste întrunirĭ vor lua cuvîntul dintre liberaliĭ din Capitală D-niĭ D. Sturdza, N. Fleva, Palladi, Delavrancea şi C. Stoicescu.

Aniversarea morţiĭ luĭ I. C. Brătianu

Azĭ dimineaţă aŭ plecat la Florica pentru aniversara morţiĭ luĭ I. C. Brătianu D-niĭ D. Sturdza, Eug. Statescu, N. Fleva, C. Esarcu, Carada, Em. Costinescu, Ghiţescu, C. F. Robescu, I. Lecca, Palladi, Tr. Djuvara, Delavrancea, St. Sihleanu, Penescu, Ath. Gheorghiu, C Nac, Vulturescu, Costescu Cocăneanu, episcopul Partenie, etc. In total vr'o 300 de persoane.

Parastasul va fi oficiat de episcopul Partenie. După parastas vor lua cuvîntul D-niĭ Dim. Sturdza şi N. Fleva îndemnînd pe liberalĭ să nu uite acum, cînd se va da lupta cea mare în contra conservatorilor, figura senina a luĭ I. C Brătianu care a lăsat partiduluĭ o moştenire atît de frumuasă spre conservare.

Fraţiĭ Bratienĭ aŭ plecat de alaltăierĭ la Florica pentru a pregăti primirea oaspeţilor bucureştenĭ.

Prin cercurile liberale hotărătoare nu se ştie absolut nimic despre o reconstituire a comitetuluĭ executiv al partiduluĭ prin alegerea D-lor Esarcu, Ar. Pascal şi Ceaur Aslan în acest comitet.

Această ştire este tot atît de inexactă precum a fost cea privitoare la nişte conferinţe ţinute între D-niĭ Stătescu, Gr. Păucescu şi D. Sturdza acum vr'o două săptămînĭ.

D. Gr. Păucescu a primit erĭ după amiazĭ vizita D-lor Ar. Pascal, C. Esarcu, Al. Pîcleanu, C. G. Vernescu, Al. Enacovicĭ şi C. Olănescu.

D-sa va avea azĭ o întrevedere cu D-niĭ G. Vernescu şi C. Olănescu, ministru al lucrărilor publice.

D. Păucescu a refuzat să se pronunţe încă asupra situaţieĭ.

Intrevederile D-sale, însă, cu D. C. Olănescu permit multora a presupune, că opoziţia nu va cîştiga nimic din întoarcerea'ĭ în ţară.

D. P. P. Carp s'a întors azĭ dimineaţă în Capitală. După banchetul de la Iaşĭ, D-sa va face o inspecţie staţiunilor balneare dependinte de ministerul domeniilor, pentru a aviza la îmbunătăţirile ce urmează să ĭi se aducă.

Primariĭ din Brăila şi Ploeştĭ întîmpină dificultăţĭ foarte marĭ în contractarea împrumuturilor votate de Corpurile Legiuitoare.

Casa de depunerĭ refuză să le dea vr'un împrumut, pe motivul că n'are fondurĭ suficiente.

Dramele cazărmiĭ

Erĭ dimineaţă a fost găsit de nişte locuitorĭ un soldat spînzurat de un arbore la Teiŭ.

Primarul comuneĭ Teiu fiind avizat a deschis imediat o anchetă raportînd în acelaşĭ timp cazul parchetuluĭ militar din Capitală.

Din cercetările făcute s'a constatat, că nefericitul soldat se numea Iosif Anghel; era din escadronul de tren. Dînsul, persecutat şi maltratat mereŭ de superioriĭ săĭ, a fugit alaltă-seară din cazarmă şi de disperare s'a spînzurat cu centuronul.

In buzunarul nenorociteĭ victime a brutalităţeĭ s'a găsit o scrisoare, care a fost predată parchetuluĭ militar.

S'aŭ decis următoarele numirĭ în administraţie:

D. Murgulescu, actual inspector de poliţie, prefect la Călăraşĭ în locul D-luĭ Varlam, care trece în aceeaşĭ calitate la Slatina în locul D-luĭ Arghiropol; D. Tănase Dimitriu prefect în Giurgiu în locul D-luĭ Vlahuţi.

Decretele de înaintare în armată pe ziua de 10 Maiŭ vor fi supuse mîine semnătureĭ regeluĭ.

Dunărea a crescut atît de mare în cît a umplut canalurile oraşuluĭ Galaţĭ cu apă, aşa că apele aŭ început să curgă în oraş.

S'aŭ inundat: Piaţa Moruzi, stradele Vasile Lupu şi Canalul.

D. Al. Catargiu, ministru plenipotenţiar al ţăreĭ la Petersburg, se află de erĭ în Capitală în virtutea unuĭ concediŭ.

Revizorul şcolar din Suceava, D. Petrescu a fost invitat să'şĭ dea demisiunea în urma uneĭ inspecţiunĭ a inspectoruluĭ învăţămîntuluĭ primar.

Diseară se vor întruni în sesiune ordinară toate consiliile comunale din ţară.

Consiliul comunal al Capitaleĭ va avea să decidă între altele asupra deschidereĭ de maĭ multe strade nouă şi asupra lucrărilor privitoare la alimentarea oraşuluĭ cu apă.

STIRI TELEGRAFICE

VIENA, 3 Maĭ.—*Ziarele din Viena socotesc ştirea luĭ Pester Lloyd în privinţa rechemăreĭ Monseniorului Agliardi ca inexactă saŭ cel puţin ca prematură.*

CONSTANTINOPOL, 3 Maiŭ.—Se asigură că proectul reformelor în privinţa Armenieĭ, bazat pe legile turceştĭ, cere numirea de guvernatorĭ luminaţĭ, alegerea de funcţionarĭ creştinĭ, pentru o treime şi că atribue puterilor dreptul de veto în contra numireĭ valiilor. Un înalt comisar neeuropean primit de puterĭ, să supravegheze aplicarea reformelor şi o comisiune mixtă de mahomedanĭ şi de creştinĭ să supravegheze administraţia.

Printre celel'alte propunerĭ este de asemenea una relativă la dezarmarea Kurzilor.

FOIŢA ZIARULUI «ADEVERUL»

41

JULES MARY

Cine'ĭ Ucigaşul ?

Partea II

Mizeriile unuĭ condamnat

I

Haudecoeur fusese aşa de dureros atins de condamnarea sa, fusese aşa de mirat, el care, singurul din tot auditorul, găsise că advocatul Jean Demarr vorbise foarte bine, în cît se îmbolnăvi şi rămase zăpăcit foarte multă vreme.

Era, dacă nu tocmaĭ nebun, dar într'o stare de prostraţie aşa de mare în cît nu maĭ băga de seamă nimic din cele ce se petreceaŭ împrejurul săŭ, în schimbările vieţeĭ sale pe care le făcea administraţia închisorilor statuluĭ.

Inchis întîiŭ la poliţie, fu dus a doua zi în trăsura închisoriĭ la Mozas.

Acolo, şezînd toată ziua în pat, dormea saŭ visa cu ochiĭ închişĭ.

Şi nu vroia să se scoale cînd îl chemau să facă, împreună cu ceĭlalţĭ deţinuţĭ, plimbarea zilnică.

Rămînea în celula luĭ, în aceeaşĭ stare de toropeală.

Cîte zile a stat la Mozas?

Asta n'a ştiut-o nicĭ odată, nicĭ n'ar fi putut să-şĭ dea socoteala.

Nu stase de cît o lună.

Apoĭ îl scoaseră.

— Haide, Haudecoeur... O să călătoreştĭ să maĭ vezĭ şi alte locurĭ.

Iarăşĭ îl urcară într'o trăsură, împreună cu alţĭ condamnaţĭ ca şi dînsul, carĭ cîntau.

Dar toate se petreceau ca în vis.

Apoĭ se găsi într'un vagon în care a stat multă vreme, o noapte şi aproape o zi.

Se coborî într'un oraş pe care nu-l cunoştea, unde, de altfel, nu putu să vadă maĭ nimic, afară doar de catargurile unor corăbiĭ.

Il duseră în închisoarea unde se adunau condamnaţiĭ carĭ trebuiaŭ să plece în Noua Calednnie.

Aci nu stătu mult.

După opt zile, între două rîndurĭ de soldaţĭ din infanteria de marină, se urcă pe o punte îngustă într'o corabie pe partea dinainte a căreia putu să citească scris rios cu litere marĭ albe.

Danaé

Atîta fu tot ce văzu.

Inţelese că pleacă din Franţa.

Inţelese că totul se sfîrşise şi că timp de două zecĭ de anĭ n'avea să-şĭ maĭ vadă nevasta şi copiiĭ.

In mod instinctiv întoarse capul.

Dar ceĭ carĭ veneaŭ după dînsul îl împinseră.

Apoĭ îl băgară într'o celulă cu grilaj; şi atîta tot.

Toate lucrările se petrecuseră pentru el ca în vis.

Momentul de luciditate pe care-l avusese, trecuse repede.

Izolat, tăcut, se aşeză jos, în fundul corăbieĭ unde erau aşezaţĭ condamnaţiĭ.

Intunerecul îĭ plăcu.

Nu-ĭ băga nimenĭ de seamă.

In faţa uşeĭ, sentinelele steteau de gardă cu puştile pe umăr.

A doua zi se făcu o oare-care mişcare deasupra luĭ.

Simţi un fel de legănat uşor şi aproape regulat.

Vaporul *Danae* ridicase ancora, pleca şi intra în mare.

— Am plecat! ziceau uniĭ împrejurul luĭ.

Iar un altul:

— O să stăm noĭ vre-o două lunĭ aci, ca şoareciĭ.

Unde mergeau?

I se spusese luĭ Haudecoeur.

Dar bietul om era aşa de zăpăcit în cît nu maĭ ţinea minte.

De aceea întrebă:

— Mergem la Guyana saŭ în Caledonia?

Condamnaţiĭ începură să rîdă.

Işĭ băteaŭ joc de dînsul.

— La Caledonia, neică...

Mulţumi şi nu maĭ zise nimic.

Guyana saŭ Caledonia, tot una era pentru dînsul.

In fie-care seară condamnaţiĭ eraŭ scoşĭ pe punte, pe seriĭ, ca să răsufle.

Ar fi murit de frigurĭ şi de oboseală în fund.

Imprejurul lor liniştea şi tăcerea nopţiĭ.

Intr'o zi Haudecoeur, care era păzit maĭ de aproape de cît ceĭlalţĭ condamnaţĭ, de oare ce tăcerea sa încăpăţînată dedea de bănuit că se pregăteşte pentru un act de revoltă saŭ de disperare, Haudecoeur, apucat de un fel de nebunie, scăpă din mîna păzitoruluĭ şi se aruncă peste marginea corăbieĭ în mare.

Intr'o secundă dispăru.

Un emigrat, cu numele Denis Mortefert, care mergea să-şĭ caute norocul în coloniĭ şi să cumpere o concesiune, văzu cum acel trup se învîrti împrejurul luĭ pe lîngă fregată şi dispărînd în valurĭ, fără ca acestea să se turbure.

Recunoscuse un condamnat.

— Săracul de el, şopti Denis, maĭ bine ar fi să-l lase... O fi disperat... poate că se pocăeşte... Şi caută odihna...

Şi în acelaş moment, un alt gînd:

—Omul ăsta nu caută să fugă... de oare ce sîntem în mare... el caută moartea... Prin urmare nu e învechit în rele... şi atuncĭ, haide!

Şi cum înota ca un peşte, se aruncă cu capul în jos în mare, întocmaĭ cum ar fi făcut un profesor de înotat.

Se dăduse alarma pe vapor.

Se desfăcea o luntre.

Vaporul *Danae* stopa, pe cînd marinariĭ aruncaŭ funiĭ în mare.

Peste puţin se văzu Denis Mortefert suflînd ca o focă şi aducînd corpul neînsufleţit al condamnatuluĭ.

Fură ridicaţĭ amîndoĭ pe punte.

Li se deteră primele îngrijirĭ.

— Lăsaţĭ, zise emigratul, eŭ n'am nevoe de nimic.

«Mă duc să mă schimb, ş'atîta tot.

Haudecoeur leşinase.

Insă îşĭ veni repede în simţirĭ.

Cînd înţelese că e scăpat, el care, în acele momente supreme, crezuse că totul avea să se sfîrşească, simţind cum era tîrît în adîncul măriĭ, începu să plîngă ca un copil.

Mortefert întorcîndu-se în momentul acela:

— Oh! Domnule, zise el de ce nu m'aĭ lăsat să mor.

— Era să o şi fac...

— De ce atuncĭ...

— D-ta n'aĭ nevastă nicĭ copiĭ?

— Ba am şi încă doĭ copiĭ.

— Eĭ bine, zise emigratul filosof, un ţăran gros şi voinic ca un taur, cu ochiĭ hotărîţĭ, şireţĭ, dar blînzĭ; eĭ dragul meŭ, să ţiĭ minte ce ţi-oĭ spune: «Cît trăeştĭ, tot poţĭ s'o încropeştĭ! Dar cînd aĭ murit, nu-ţĭ maĭ poţĭ lua seama!»

Şi începu să rîdă, ca să-l facă pe Haudecoeur maĭ vesel.

Condamnatul fu dus lîngă ceĭlalţĭ.

De atuncĭ înainte fu supraveghiat maĭ de aproape.

Dar el nu putea să se resemneze.

Era tot în culmea disperăriĭ.

Zilele treceaŭ una după alta fără să bage de seamă.

Condamnaţiĭ număraŭ zilele şi porturile unde se opreaŭ.

Iar de alte orĭ întrebaŭ pe paznicĭ.

Ajunseră şi trecură prin Port-Said, Suez, Aden, Mahé, King's-George, Adelaida, Melburn şi Sydney.

— Nu maĭ avem mult, ziceaŭ condamnaţiĭ.

Şi pămîntul acela, care cu toate astea era pămîntul exiluluĭ şi al sclavieĭ, din care mulţĭ din eĭ n'aveaŭ să maĭ iasă, fiind condamnaţĭ pe viaţă, pămîntul acela li se părea pămîntul făgăduinţeĭ şi al libertăţeĭ.

A cincĭ-zecea zi de la plecarea *Danaeĭ* din Toulon, se văzu în depărtare pămîntul Noueĭ Caledoniĭ.

Haudecoeur, care era pe punte, cînd înţelese că insula sclavieĭ era aproape, simţi cum îĭ bătea inima cu putere; el nu era ca ceĭlalţĭ condamnaţĭ, el ar fi vrut să ramîe mereŭ pe acest vapor care venea din Franţa, care era par'că un colţ din pămîntul natal, o parte a patrieĭ, cu toate cîte suferise pe el.

Dar acolo, era sfîrşitul.

Aci, din contră, era ceva din ţara luĭ.

(Va urma).

BURSA DE BUCURESCI

Cursul de la (4) 16 Maï 1895

5% Renta r p.	101	Acţ. B. Agricole	146
5% Renta am.	98⅞	Dacia-Romînia.	390
5% „ (92—93)	100	Naţionala	412
5% „ am.	96	Patria	100
6% Oblig. rur.	101¼	Construcţiï	149
Pensiunï	280	*SCHIMB*	
5% Obl. c. Buc.	99½	Londra	25 31.28¾
5% „ (1890).	99½	Paris	100 35 25
5% Fonc. rur.	95¾	Viena	207.¼,07
6% „ urb.	102½	Berlin	123.65 56
5% „ „	91	Belgia	99.40
5% „ „ Iaşï	82	Scont B. a.	8
6% Obl. bazalt	98	Avans. „ v.	7
Banca Naţ.	1548	„ C. dep.	7½

VIENA, 3 Maiŭ. — Prinţul Albert al Prusieï în capul uneï deputaţiunï militare, a sosit pentru a remite împăratuluï Frantz Ioseph bastonul de mareşal prusian.

A fost primit la gară de împărat, de archiducï şi de personalul ambasadeï germane. I s'aŭ făcut onorurile militare.

VIENA, 3 Maiŭ. — *Ştirea luï „Pester Loyd după care rechemarea Monseniorului Agliardı ar fi un fapt îndeplinit, nu s'a confirmat încă.*

Criza din Ungaria

VIENA, 3 Maiŭ. — *Noua Presa* înregistrează o ştire, care circulă la Viena şi la Budapesta şi după care D-nul de Kalnoky şi-ar fi dat demisia, pe care împăratul ar fi primit-o. Ziarul adaogă însă că cercurile oficiale dezmint această ştire.

Budapesta, 3 Maiŭ.—Camera magnaţilor a respins, după propunerea D-luï Ferdinand Zichy, toate articolele părţiï a treia,—cea maï principală,—a legiï asupra liberuluï exerciţiu al religiuneï.—Primele două părţï s'aŭ votat de ambele Camere.

Camera magnaţilor a adoptat primul articol al legiï asupra recepţiuneï evreilor, dar a respins articolul al II-lea.

Urmarea pe mîine.

D-nul Banffy a plecat în timpul săreï la Viena.

DIN PITEŞTI

(*Corespondenţă particulară a „Adevĕruluï“*)

O anchetă la liceŭ.—Alegerile judeţene

Astă zï a sosit în oraşul nostru inspectorul învăţămîntuluï secundar D. N. Gane, care este însărcinat de ministrul instrucţiuniï cu o anchetă asupra maltratărilor suferite de un elev din partea directoruluï liceuluï M. Căprescu. Fapta D-luï Căprescu e agravată de împrejurarea că elevul în chestiune, pe care voia cu orice preţ să'l pună în genunchï, are nenorocirea de a'ï lipsi piciorul drept din genunchiŭ; de asemenea, D. Căprescu a maï găsit de cuviinţă a insulta cu vorbe urîte pe mama eleveluï, care venise la liceŭ să se informeze de vina pentru care fiul eï fusese ast-fel maltratat.

Vom vedea care va fi rezultatul ancheteï

Alegerile judeţene

Administraţia lucrează pe capete, în vederea alegerilor generale de judeţ Ast-fel, la alegerile de Duminica trecută pentru delegaţiï colegiuluï al III-lea, s'a făcut uz de toate mijloacele posibile şi de felurite presiunï, spre a se asigura alegerea numaï a acelora pe carï administraţia poate compta că nu o vor trăda.

Opoziţia liberală de acï, însă, maï nu se mişcă şi aşteaptă deciziunea celor de la centru, dacă trebue saŭ nu să ia parte la aceste alegerï.

3 Maiŭ 1895.

Ghedeon

Razboaie şi revolte

PARIS, 3 Maiŭ. — *Agenţia Havas* află din Maiunga că generalul Duchesne a plecat să inspecteze brigada Metzinger care continuă marşul săŭ înainte. 8000 de oamenï sînt înşiraţï între Maiunga şi Muravei. Starea sanitară continuă a fi bună.

BEYRUTH, 3 Maiŭ.—Guvernatorul general a plecat cu trupele sale în spre partea Tigruluï, unde nişte conflicte aŭ izbucnit între creştinï şi mahometanï.

TANGER, 3 Maiŭ. — Revolta împrejul luï Marakesch continuă; se zice că rebeliï aŭ intrat în oraş şi că trupele trimise de sultanul spre a-ï supune, s'aŭ unit cu dînşiï.

SIMLA. 3 Maiŭ—Se află din Citral că inamicul îndreptează atacurï continue în contra comunicaţiunilor engleze ale poştelor şi telegrafelor.

Nişte fanaticï aŭ ucis pe un locotenent englez.

NEW-YOK, 3 Maiŭ. — Indieniï din Arizona aŭ atacat maï multe exploataţiunï de mine; e temere de o răscoala generală.

Criza din Grecia

ATENA, 3 Maï. — Regele întîlnind într'un culoar al palatuluï pe D-nul Theodor Delyannis, care se ducea să facă vizită unuï aghiotant al mareluï duce George al Rusieï, l'a invitat să intre în cabinetul săŭ şi a stat de vorbă cu dînsul maï mult timp.

Regele şi D-nul Delyannis nu se văzuseră de la criza ministerială din 1892.

Din Reichstagul german

Dezminţirï

BERLIN, 3 Maiŭ.— Reichstagul a început discuţia propuneriï Rickert privitoare la modificarea legiï electorale, al căreï prim articol l'a adoptat. — Conservatoriï şi partidul imperiuluï aŭ votat contra.

Discuţia s'a amînat pe mîine, deputaţiï ne maï fiind în număr.

Gazeta Germanieï de Nord anunţă că sesiunea Reichstaguluï se va închide săptămîna viitoare, după votarea principalelor proiecte depuse.

Acelaş ziar dezminte ştirile *Gazeteï din Silezia* care a pretins că retragerea D-luï de Boetticker ar fi apropiată, că acest ministru va fi înlocuit prin baronul Marschall saŭ D-nul Boetticker, preşedintele *Oficiuluï de siguranţă*, şi că contele Herbert de Bismarck ar intra în serviciul diplomatic cînd titularul afacerilor străine ar fi schimbat.

EDIŢIA III

ULTIME INFORMATIUNI

Sîntem pozitiv informaţï că în anul acesta poliţia, în loc de a recurge la măsurï violente pentru a împiedica vînzarea număruluï excepţional de zece Maiŭ al Adevĕruluï, va scoate şi dînsa un număr de ziar ilustrat, în care ziarul Adevĕrul, *directorul şi proprietarul săŭ vor fi batjocoriţï.*

Numaï de nu ar rămîne de batjocura lumeï poliţia şi ziarul eï ilustrat!

Se crede că în curînd D. Bălăceanu, ministru plenipotenţiar al ţăriï în Londra, va fi transferat în aceeaşi calitate la Constantinopole, în locul D-luï Mitilineŭ, care va cere să-i-se reguleze drepturile la pensie.

D-niï Eugen Stătescu şi D. Sturdza se opresc diseară, cînd se vor întoarce de la Florica, la Gherganï pentru a face o vizită D-luï Ion Ghica.

Revoltă agrară

„Jurnalul“ din Iaşï află că o rescoală agrară unică în felul eï s'a întîmplat pe moşia Brălila, comuna Drăgujeştï, judeţul Dorohoiŭ.

Săteniï aŭ arat moşia şi aŭ intrat în posesia eï, isgonind pe stăpînï, fraţiï Macri.

Procurorul de Dorohoiŭ a intervenit şi, neputînd potoli răscoala, a chemat forţa armată.

Lucrurile staŭ de o camdată acï.

Liberaliï vor ţine o întrunire publică Sîmbătă seara în Iaşï.

D-niï D. Sturdza şi Eugen Stătescu vor pleca Vinerï seara pentru a azista la această întrunire.

D. Gr. Păucescu a avut azï o lungă întrevedere cu D. ministru C. Olănescu.

Şeful disidenţilor conservatorï a invitat pe diseară pe cîţi-va amicï aï săï la o conferinţă intimă pentru a lua o hotărîre în privinţa atitudineï grupuluï în actuala situaţie a partidelor, precum şi în vederea viitoarelor alegerï.

Emigrărï în Sîrbia

Aflăm că un mare număr de ţăranï din judeţele Dolj şi Mehedinţï sînt hotărîţï a emigra în Sîrbia, anume în judeţul Zaiciar şi în împrejurimile Negotinuluï.

Deja aŭ plecat aproape 40 de familiï, dar grosul emigranţilor va pleca zilele acestea.

***

Informîndu-ne de cauza acestor emigrărï ale ţăranilor ne-am putut încredinţa că mizeria şi persecuţia pe care o îndură din partea administraţieï, a arendaşilor şi a logofeţilor de moşiï îï împing la acest pas.

Se ştie că anul trecut regele a trimis o coroană la mormîntul luï I. C. Brătianu cu un lacheŭ, — fapt care a indignat foarte mult pe toată lumea. Anul acesta regele, învăţat la maï multă bună-cuviinţă, şi a trimis coroana prin aghiotantul săŭ, maiorul Istrati.

Isprava luï Take Ionescu

Ministrul instrucţieï, D. Take Ionescu a plecat la Craiova pentru a împăca pe disidenţï cu conservatoriï. In acest scop D-sa a fost autorizat de D. Lascar Catargiu de a face maï multe concesiunï disidenţilor.

Primul demers l'a făcut D. Take Ionescu pe lîngă D. senator Economu. Acesta, însă, a declarat în mod categoric că nu este de loc dispus să primească succesiunea prefectuluï Sfetescu nicï să se împace cu conservatoriï.

Atuncï D. Take Ionescu a căutat să ademenească prin fel de fel de făgăduelï pe amiciï D luï Economu, dar nicï aceştia nu s'aŭ potrivit ministruluï; din contra, D. Peşacov l'a luat în zeflemea şi l'a batjocorit. Atît de iritat a rămas D. Take Ionescu de insuccesul demersurilor sale, în cît drept răzbunare în contra disidenţilor, a determinat pe D. deputat Pleşia să se retragă din funcţia de primar în favoarea luï Ulise Boldescu.

Peste cîte-va zile, decï, consiliul comunal al Craioveï va fi chemat a alege din noŭ pe escrocul Boldescu în postul de primar.

Guvernul bulgar a propus prin agentul săŭ diplomatic în Bucureştï, D. Stancïoff, începerea negocierilor pentru încheïarea unuï tratat comercial.

Ierï aŭ sosit în Capitală reprezentanţiï a treï grupurï de capitaliştï din Hamburg, Anvers şi Brema pentru a studia cestiunea formăriï uneï marï societăţï pentru exploatarea puţurilor de păcură din judeţul Buzăŭ.

Omorul din Chiojdanca

Din Ploeştï se anunţă că ţăranul Constantin Radu din comuna Chiojdeanca, judeţul Prahova, a împuşcat pe un alt ţăran anume Stan Dragomirescu, pe cînd acesta mergea la moară cu un sac de porumb.

Nenorocitul a murit imediat.

Victima era un fel de haiduc saŭ bandit al comunelor din împrejurimile comuneï Chiojdanca, terorizînd de maï mulţï anï pe toţï săteniï. Constantin Radu l'a împuşcat de răzbunare, în urma uneï înţelegerï luate cu maï mulţï locuitorï.

D. prim-procuror Mladoveanu a plecat în comuna Chiojdanca pentru a face o anchetă.

Intrunirea studenţilor în farmacie

In urma apariţieï broşureï: *O privire retrospectivă asupra farmaciilor la noï în ţară*, editată de *societatea studenţilor în farmacie* pentru mărirea fonduluï săŭ, D. decan al facultăţiï de medicină şi al şcoaleï superioare de farmacie, a chemat pe cîţi-va studenţï farmaciştï şi le-a declarat că se găseşte ofensat în această broşură, prin urmare le cere satisfacţiunea cuvenită.

Societatea studenţilor în farmacie s'a întrunit în amfiteatrul laboratoruluï chimic din strada Scaunelor pentru a se consfătui ce-ï de făcut relativ la conflictul declarat între studenţï şi decan.

După o discuţie maï îndelungată, în decursul căreia maï mulţï studenţï s'aŭ plîns că decanul nu se interesează aproape de loc de şcoala de farmacie, s'a procedat la votarea maï multor moţiunï propuse şi s'a admis una care în rezumat spune că: „Cele scrise în broşură, privind pe D. Anghelescu, farmacist şi preşedintele societăţeï, D-sa, să dea satisfacţia cerută, de oare-ce printr'un proces-verbal D-sa ş'a luat asupră'şï răspunderea“.

Congresul naţionalităţilor

Congresul naţionalităţilor, ce era să se ţină în Sibiŭ erï şi azï, s'a amînat pînă în Septembre din cauza unor neînsemnate diferenţe ce s'aŭ ivit în sînul celor două fracţiunï ale partiduluï naţional sîrbesc.

Toate ziarele ungureştï se ocupă pe larg de acest congres la lucrările căruia vor participa aproape 100 de reprezentanţï aï naţionalităţilor din Ungaria şi Transilvania.

Un viol

Aseară s'a denunţat parchetuluï, că un lucrător zidar, anume Simeon Păun, a violat o fetiţă de 11 anï, anume Şarlota Adolf, fiica D-luï Adolf din str. Raionuluï

Mizerabilul văzînd pe fetiţa trecînd aseară pe la orele 7 prin strada Raionuluï, a ademenit'o cu făgăduiala de a-ï da bomboane. Fetiţa nevinovată s'a potrivit luï Simeon Păun şi l'a urmat pînă la un maidan, unde mizerabilul a trîntit'o jos. Ţipetele fetiţeï aŭ fost zadarnice; abia într'un tîrziŭ cîţï-va trecătorï aŭ văzut'o plîngînd şi aŭ condus'o acasă la părinţï.

Secţia respectivă vestită, a încheiat imediat cuvenitul proces-verbal şi după cîte-va ore a arestat pe Simeon Păun.

Frumosul concert anunţat de D-na Elena Anghel pentru astăzï patru Maï s'a amînat în ultimul moment.

Amatoriï de muzică bună carï s'aŭ grăbit să ia bilete nu vor pierde nimic aşteptînd cîte-va zile.

Cînd vor auzi frumoasa voce a D-neï Anghel vor fi deplin despăgubiţï de această întîrziere.

Putem anunţa că concertul D-neï Anghel va avea loc Lunï opt Maiŭ la 8 şi jumătate ore seara.

Primim următoarea scrisoare:

Gazeta *Rumaenischer Lloyd* din Bucureştï publică, în număru-ï de Sîmbătă, cu mare bucurie, vestea că D. Mangra, profesor din Arad, prezintat regeluï Carol ar fi fost *aspru mustrat* de către M. S. imputîndu-ï că „ce caută aci?“

Nicï un ziar din ţară n'a dezmînţit saŭ rectificat articoluï *calomnios*, căcï mi-e greŭ a crede că M. S. să se fi purtat ast-fel cu un om străin numaï pentru bunul plac al ungurilor.

Acum jubilează toate foile maghiare, reproducînd ştirea „Lloyduluï“ şi adăogînd feï de fel de murdăriï la adresa romînilor, ridicînd în cerurï pe M. S cu consilieriï luï.

Să fie oare adevărată purtarea M. S. faţă de profesorul Mangra?

Un transilvănean.

După informaţiile noastre, D. Mangra fiind prezintat regeluï la Academie, acesta a schimbat cu el maï multe cuvinte maï mult saŭ maï puţin indiferente. Ştirea gazeteï *Rumaenischer Lloyd* nu provine, de sigur, de cît din mizerabila pornire a mişeilor carï scriŭ la acea gazetă de a lovi cu orice prilej în cauza romînească şi de a face ungurilor serviciï cu orï ce preţ. Cînd un fapt ca cel *lăudat* de aceştï ticăloşï s'ar produce, desigur că *Adevĕrul* ar fi cel dintîiŭ ca să'l stigmatizeze după cum ar merita.

Afară de portretul poetuluï Coşbuc şi de acela al D-luï Ion Nădejde în haham, *Adevĕrul ilustrat* de Duminica viitoare va da o ilustraţie frumoasă adaptată la versurile luï Coşbuc: *Noi vrem pămînt*, precum şi o pagină cu maï multe scene hazliï.

ULTIME TELEGRAME

ROMA, 3 Maiŭ. *Osservatore Romano* publică o scrisoare a Papiï, cu data de 1 Maiŭ şi adresată cardinaluluï Parocchi în privinţa instrucţiunilor de dat catolicilor italienï, pentru ca aceştia să se abţină de la alegerile pentru parlament.

VIENA, 3 Maiŭ.—*Corespondenţa Politică* află din Constantinopol că propunerile de reforme de efectuat în Armenia, remise la 15 Maiŭ de către ambasadoriï Engliterеï, Franciеï şi Rusieï palatuluï, s'aŭ trimes alaltăerï Porţeï.

PARIS, 3 Maiŭ —Comisiunea bugetuluï a adoptat, după ce a ascultat pe D. Ribot, proectul guvernuluï asupra reformeï băuturilor.

PARIS, 3 Maiŭ. — *Curtea cu juraţï a achitat pe căpitanul Lechatellier, care a omorît de curînd pe Harry Allis în duel; martoriï aŭ fost de asemenea achitaţï.*

LONDRA, 3 Maiŭ — D. Farguharson, conservator, a fost ales cu o mare majoritate deputat din Westdopet, contra D-luï Williams, unionist.

Camera comunelor a adoptat cu 48 voturï contra 189 „*Land machtbill*“ care tinde să fixeze dreptul de indemnitate a arendaşilor pentru îmbunătăţirï permanente şi altele, şi acelaş drept proprietarilor pentru reaua administraţie a arendaşilor.

SPEZZIA, 3 Maiŭ.— Escadra comandată de ducele de Genua va pleca la 20 Maiŭ la Kiel, unde va sta de la 18 pînă la 22 Iunie.

La întoarcere va vizita cîte-va porturï engleze.

HAGA, 3 Maiŭ,—Guvernul va depune la parlament o cerere de credit pentru stabilirea unuï guvernămînt olandez direct la Lombok.

PETERSBURG, 3 Maiŭ. — Trimisul extraordinar din Bukara a plecat cu o scrisoare autografă a ţaruluï şi un un portret al luï Alexandru al III-lea destinate Emiruluï.

PETERSBURG, 3 Maiŭ.— *Novoie Vremia* află din Nikolaieff, că o ciocnire s'a produs între două vapoare. Pasageriï n'aŭ suferit nimic.

Novosti află din Kazan că Volga s'a revărsat şi a cauzat pagube marï.

ŞTIRI TEATRALE

Beneficiul D-neï Vermont Ventura. — Azï 11 Maiŭ, D-na Vermont Ventura va da în beneficiul săŭ la teatrul *Dacia*, celebra dramă a luï *Fulda*: Greva. - (Paradisul pierdut) care pune în scenă cele maï arzătoare probleme sociale la ordinea zileï.

Talentul dramatic al beneficienteï şi renumele drameï ce se va juca, vor face de sigur ca publicul să umple sala *Dacia*. D-na Vermont Ventura va juca rolul *Edithei*.

CORESPONDENŢA

D-l inginer inspectorul domeniilor Iancu Poenaru însărcinat cu construcţiunea satuluï model este rugat a răspunde la adresa Vladoianu Călăraşï, cînd pleacă cu familia la China saŭ Japonia,

Vladoianu.
Călăraşï.

POŞTA REDACŢIEI

Unuï elev din gimnaziul Cantemir.—Redacţia *Adevĕruluï* nu poate da curs nicï uneï denunţărï anonime.

PETRECERI

Sîmbătă 6 Maiŭ tînărul bariton Aurel Eliade va da un concert în sala Ateneuluï-noŭ cu concursul D-lor I. Niculescu şi V. Leonescu, artiştï aï Teatruluï Naţional, precum şi cu al D-lor Haritonovicï, violonist şi Carlo Bianchy, pianist.

Biletele se găsesc de vînzare la magazinul de muzică E. Graeve şi seara la casă.

***

ALCAZAR (str. Cîmpineanu).— cu începere de azï 4 Maï, şi în toate serile, *marï şi briliante reprezentaţiï* date de trupa internaţională.

***

Teatru Hugo. — Astăzï debutul trupeï japoneze *Ar-En-Jou*, al celebruluï pictoral Xella şi cu întreaga trupă angajată.

BIBLIOGRAFIE

A apărut în editura librărieï Carol Muller vol 5 din *Biblioteca pentru toţï*: — **Spencer, Educaţia morală şi fisică.** — Preţul numaï 30 banï.

CASA DE SCHIMB

NACHMIAS & FINKELS

No. 8, în noul palat Dacia-România Str. Lipscani în faţa palatului Băncei Naţionale

Cumpara şi vinde efecte publice şi face ori-ce schimb de monezi

Cursul pe ziua de 4 Maiŭ *1895.*

		Cump.		Vând	
4%	Rentă Amortisabilă . . .	85	50	86	50
5%	„ Amortibilă.. . . .	98	25	99	—
6%	Obligaţ. de Stat (Cov. R.)	101	—	102	—
5%	„ Municipale din 1883	96	50	97	—
5%	„ „ 1890	97	—	97	—
5%	Scrisurĭ Funciar Rurale .	94	—	94	75
5%	„ „ Urbane .	90	50	91	50
6%	„ „ „	102	50	103	50
5%	„ „ „ Iaşi	81	—	82	—
	Acţiunĭ Banca Naţională	1530	—	1540	—
	„ „ Aguicelă .	130	—	140	—
	Fiorini valoare Austriacă,	2	06	2	08
	Mărci Germane	1	23	1	25
	Bancnote franceze . . .	100	—	101	—
	italiane. . . .	90	—	95	—
	ruble bârtie. .	2	68	2	75

VINUL DE QUINIUM
LABARRAQUE

aprobat de Academia de Medicină din Paris, este resumatul, condensaţia tutulor principiilor active ale chineĭ. « Câte-va grame de quinium produc acelaşĭ efect ca maĭ multe kilo de chinina. » (ROBIQUET, Profesor al Şcoleĭ de Farmacie din Paris.)

« *După ce am cădutat mult timp un tonic puternic, l'am găsit în quiniumul D-tale, pe care'l consider ca reparatorul fără seamăn al constituţiilor sleite.* » (Dr CABARET.)

« **Vinul de Quinium Labarraque** *este complinirea cea maĭ folositóre a chinineĭ în tratarea frigurilor. Efectele sale sunt maĭ cu deosebire notabile în frigurile vechĭ de accese şi'n cahexia palustră.*

(Anuar de Medicina practica)

Fabr. L. FRERE, A. CHAMPIGNY et Cie Srs, 19, rue Jacob, Paris.

OTTO HARNISCH

Bucureştĭ — Strada Academieĭ 4 — Bucureştĭ

Vis-à-vis de ministerul de interne

Singurul depozit general pentru toate articolele technice, precum:

Tuburi, Table şi Rondele de Cauciuc

Furtuni de cânepa

Table şi coade de Asbest

Manometre, sticle pentru nivel de apă, Bumbac de şters, robinete şi ventile pentru apă şi abur

MUŞAMALE

POMPE PENTRU VIN

POMPE de INCENDIU

DIN RENUMITA FABRICA

G. A. JAUCK

—LEIPZIG—

CURELE DE TRANSMISIUNI

Prima calitate de la fabrica ceamaĭ mare din Englitera, fondată la 1792.

JOHN TULLIS & SON, Glasgow

AU GOÛT PARISIEN

No. 11, Strada Lipscani No. 11

Deschiderea Sesonuluĭ

A sosit o mare cantitate de **Lânurĭ Mătăsurĭ** pentru rochĭ, ultima creaţiune cu preţurĭ fabuloase de ieftine. Asemenea şi alte noutăţĭ ale sezonuluĭ actual precum: **Pelerine, Garniturĭ de Jais, Bluze Umbrele, Confecţiunĭ,** pentru dame şi copiĭ, şi gata după comandă.

SINGURA FABRICA SPECIALA
de
FIRME SMALŢUITE

ŞI DE ORI CE OBJECTE DE FER SMALŢUIT

A. L. ROSENTHAL

Furnisorul tutulor autorităţilor publice

BUCUREŞTI, 33 STRADA SMIRDAN 33

Fabrica: STR. POPA NANU No. 6

Esecută: **Firme smălţuite marĭ şi micĭ,** de orĭ-ce form şi dimensiune.

Firme cu litere plastice turnate în metal.

Firme pe geamurĭ lucrate in aur fin şi în diferite culorĭ

Tăbliţe smălţuite micĭ pentru etichete la rafturĭ de farmaciĭ, băcăniĭ, etc.

Giamurĭ gravate cu diferite ornamentaţiunĭ albe şi colorate în toate stilurile.

Majolică pe fer pentru ornamentaţiunĭ de binale.

Comnadele se efectuiază cu cea mai mare esactitate şi în termenul cel mai scurt.

Preţuri foarte moderate

COMPANIA CONTINENTALA

Bucureştĭ.—CALEA VICTORIEI 68 — *Bucurşştĭ*

(Vis-à-vis de Teatrul Naţional)

DEPOU
de
MAŞINE de CUSUT
al Fabriceĭ
GROSMAN
recunoscute ca cele maĭ bune
MAŞINI
SISTEM „SINGER"
perfecţionat
Asemena masinĭ pentru croitorĭ curelarĭ, cismarĭ, militarĭ, etc.

CEL MAI MARE DEPOU
de
VELOCIPEDE
„ROVER"
Pneumatice
ENGLEZEŞTI
construite pentru
Compania Continentala

REION SPECIAL
pentru
DIFERITE UTENSILE DE MENAJ SI GRADINA

REPRESENTANT GENERAL pentru TOATA ŢATA

B. TAUBMANN

CASA DE SCHIMB „MERCURUL ROMAN"

MICHAIL EL. NAHMIAS

In faţa laterală a Bănc. Naţionale, partea spre Poştă

Cumpără şi vinde tot felul de efecte publice, bonurĭ acţiunĭ, losurĭ permise romîne şi străine' sconteazǎ cupoane şi face orĭ-ce schimb de mo-

Imprumuturĭ de banĭ pe depozite de efecte şi lozurĭ.

Comandele din provincie se efectuează imediat, trimiţîndumi-se contra valoarea în timbre, mărcĭ, scrisorĭ de valoare saŭ prin mandate postale.

Cursul pe ziua de 4 Maiŭ *1895*

	Casă fondată în 1884	Cump.		Vând.	
5%	Rentă amortisabilă . . .	100	—	101	—
4%	„ „ . . .	84	50	85	50
5%	Imprumutul comunal 1883	96	—	96	50
5%	„ „ 1890	96	50	97	—
5%	scrisurĭ funcias rurale. .	92	50	93	50
5%	„ „ urbane. .	88	50	89	25
5%	„ urbane de Iaşi	79	50	80	50
6%	Acţiuni „Banca agricolă"	135	—	105	—
	Oblig. de Stat (Conv, Rur.)	102	50	103	25
	Fiorini val. austriacă . .	2	05	2	08
	Mărci germane	1	23	1	25
	Ruble de hârtie	2	68	2	75

Numaĭ 5 leĭ pe an. — Orĭ-cine poate cere un număr de probă din *ziarul nostru financiar,* întitulat **„Mercurul Român"** care publică cursul şi listele de tragerĭ la sorţĭ ale tuturor bonurilor şi lozurilor romîne şi străine şi imediat se va trimite *gratis şi franco* în toată ţara.

Abonamentul anual pentru toată ţara costă numaĭ 5 leĭ. El se plăteşte înainte în timbre, mărcĭ saŭ prin mandat postal. Domniĭ abonaţĭ participă gratuit la maĭ multe premiĭ importante prevězute în ziar. Apare de două orĭ pe lună la 5 şi 20 ale fie-căreĭ lunĭ. Abonamentul poate începe de la orĭ-ce zi a anuluĭ. Tot o-dată acest ziar este un sfătuitor sincer şi imparţial pentru orĭ-ce daraverĭ de finance şi comerciŭ. A se adresa la casa de schimb **„Mercurul Român" Michail El. Nahmias,** Bucureştĭ, Str Smârdan, 15.

NOTARUL

No. 22, Strada Virgiliu, No. 22

(colţ cu Belizariu)

Biurou de redactat, studiat şi autentificat actele la Tribunalul de Notariat, precum, acte de vînzare, epotecĭ, testamente. Schimb cu predate, cu preţurĭ moderate,

Nicolae Stefănescu-goran

Vechiu avocat de la Universitate

8—10 dim. şi de la 6—8 seara

CAVALERUL DE DOME

Unicul Magazin în tara cu haine confectionate din Viena

Am primit pentru saizonul de primă-vară şi vară specialităţĭ de

Haine pentru Bărbaţĭ şi Copiĭ

ştofele şi confecţiune „fin de siecle"

MARE DEPOU DE STOFE

Comandele se efectuiază în 24 ore

preţurĭ moderate

Serviciŭ de confienţă

Colţul Strădeĭ Şelarĭ Covacĭ, 2

FAC PRINSOARE

că nu vinde nimeni

MAI EFTIN!

Revolvere, foc central *„Buldog"* **Leĭ 9.75.**

Revolvere, oxidate central, *„Constabularg"*, **Leĭ 12.50.**

Revolvere oxidate, central, cu şurup de siguranţă, **Leĭ 16.90.**

Revolvere oxidate, central, cu estractor, **Leĭ 17.50,**

Revolvere oxidate, micĭ „Baby" *Hamles* sanchien, **Leĭ 27.**

Arme Winchester cu 12 focurĭ Leĭ 100

Se garantează de bună construcţiune

A FIE-CAREI ARME IN PARTE

Comandele însoţite de costul respectiv se vor adresa

LEOONIDA PIORKOWSKY

Bucurescĭ. Marele Hotel de Franţa. Bucurescĭ

Capsule cu Copaivat de Soda-Salol si Santal

Specific Antiblenoragic Stoenescu

Asociaţiunea substanţelor ce compun aceste Capsule este tot ce actualmente ştiinţa are maĭ bun şi încercat în tratamentul blenoragielor. Nicĭ unul din antiblenoragisele existente pînă acum nu împlineşte cele două codiţiunĭ de asimilare repede şi a nu irita traectul intestinal. Modul cu totul nou şi special după care sunt preparate. Aceste capsule fac ca vindecarea să fie repede, complectă şi fără de derangia stomacul; ast-fel că convine tuturor persoanelor chiar celor maĭ debile.

Acest noŭ medicament vindecă în scurt timp complect şi radical. **scursorĭ** (sculament) noĭ şi vechĭ atît la bărbaţĭ cît şi la femeĭ precum **Blenorea, poala Albă** etc.

Preţul uneĭ cutiĭ 4 leĭ,

Asociat cu aceste capsule se recomandă cu succes (Injecţia Santalină).

Preţul unuĭ flacon 2 leĭ şi 50 banĭ

Depozit General: Farmacia **„la Coroana de oţel" Mihail Stoenesc strada Mihaĭ-Vodă No. 55. Bucureştĭ.**

De vînzare la principalele Farmaciĭ din ţară. In provincie unde aceste preparate nu se găsesc, se expediază imediat contra unuĭ mandat poştal. Să se observe cu scrupulozitate instrucţiunea ce însoţeşte fie-care cutie şi flacon.

HUILE de HOGG

Oliu Hogg extras din FICAŢĬ PRÓSPEŢĬ de MORUN

Cel maĭ activ, cel maĭ agreabil şi cel maĭ nutritor.

Prescris de aprópe cincĭ deci de anĭ de către ceĭ maĭ marĭ medicĭ din lume.

EMULSION de HOGG

Emulsiunea Hogg preparată cu IPOFOSFIŢĬ de CALCE şi de SODĂ

Ea este o cremă făcută cu **Oliu de ficaţĭ de morun Hogg,** agreabilă de bĕut ca şi laptele; copiĭ o iaŭ cu cea maĭ mare poftă.

Ambele aceste medicamente sunt bune pentru copiĭ peperniciţĭ şi persónele d'o sănătate slabă. *Bune asemenea contra* bólelor *de* piept, *contra* tuseĭ, umorilor, erupţiunilor de piele, *contra* influenzeĭ, *etc.*

SE VÎND NUMAĬ în FLACÓNE TRIUNGHIULARĬ (*Proprietate exclusivă*).

Farmacia HOGG, 2, Rue de Castiglione, 2, PARIS

ŞI ÎN TÓTE FARMACIILE DIN LUME.

!! Ascultati !!

facĭ numaĭ în 5 minute garantat, se obţine cu ajutorul maşinelor americane rotative, cel maĭ delicios şi higienic unt, direct din lapte dulce

Din smîntînă untul se obţine numaĭ în 3 minute.

Economie colosală

căcĭ din 10 litrurĭ lapte se obţin aproape 2 kg. unt şi din 10 litrurĭ smîntînă 6 kg. 800 grame unt.

O atare maşină n'ar trebui să lipsească în nicĭ o casă. In special de recomandat D-lor agricultorĭ, cofetarĭ, restauratorĭ şi franzelarĭ.

PRECIURILE

O maşină de făcut unt de 5 litrurĭ încăpere				leĭ	20.85
Idem	de 10	„	„	„	28.50
Idem	de 20	„	„	„	40.—

In deposit: Maşine americane de cusut, Maşine de spălat rufe, ţesale americane pentru caĭ, Velocipede Maşine de tocat carne, Foarfecĭ pentru caĭ şi şuruburĭ pentru potcoave.

Cereţĭ gratuit albumul nostru ilustrat pe 1895

LEONIDA PIORKOWSKY

Bucuresci Calea, Victoriei 17, Bucuresci

VAR HYDRAULIC

CALITATE SUPERIOARA

CU DIPLOMA DE ONOARE SI MEDALIE DE AUR

DAVIDESCU BREAZA & C-nia

A se adresa pentru orĭ-ce comandă sau informaţiunĭ la reprezentantul general

T. ZWEFEL, } Bucureşti, Strada Stelea No. 6 / Galaţi, Strada Mare No. 20

şi la corespondenţiĭ D-sale din:

CRAIOVA, domnul VICTOR LAUGIER,

IAŞI, d nu B. Schnecker, Strada de Jos No. 24

sau direct la fabrică

DAVIDESCU BREAZA & C-nia

GARA COMARNIC

Prima Seminţerie Romînă

BUCURESCI, 23 STRADA CAROL No. 23

Recomandă: **Seminţele noŭ venite,** aduse de la grânarĭ specialiştĭ din Franţa, Germania şi Englitera.

Numaĭ calitate superioară, precom arată succesul care l'am în 25 anĭ.

Recomand: **Lucerna** qualitate superioară, cu certificate.

Gazon qualitate cea maĭ grea de 28 libre, etc. etc.

Diferite scule pentru grădină.

Cataloage se trimet gratis şi franco după cerere.

Rog pe onor. clientelă a mă onora şi anul acesta ca în aniĭ trecuţĭ.

Cu toată stima: **Friedrich Pildner,**

Succesor: **Eugen Ammann.**

BETIA

vindecabilă prin **Antibetinul,** întrebuinţat în nenumărate casurĭ cu succes strălucit. — Numeroase scrisorĭ de mulţumire ale celor vinedcaţĭ şi trimet dupa cerere spre a fi văzute. Acest mijloc, fiind fără gust, se poate administra beţivuluĭ şi fără ştirea luĭ.—1 doză, trimisă franco, după primirea sumeĭ, costă 10 leĭ. A se adresa la Farmacia Vulturul Lugoş, No. 16. BANAT.

De cât orĭ-ce altă bĕutură, obicnuiţĭ

BITTER ALESSANDRIU

Aduce poftă de mâncare, înlesneşte mistuirea, dă putere stomaculuĭ şi e preservativ Anti Choleric

—— De vêndare la toate Magazinele ——

Avis catre onor. consumatorĭ,

Uniĭ dintre domniĭ vêndătorĭ aĭ Bitteruluĭ meŭ, cred că este şi cinstit şi nevătămător, dacă cumpĕrênd 2—3 sticle din reputatul meŭ preparat, în urmă să debiteze alte mişmaşurĭ, compromiţând reputaţia unuĭ preparat bun. De aceea rog de a cumpĕra pentru prima oară flacoane originale spre a'ĭ cunoaşte gustul şi calităţile sale bine-făcătoare; iar celora care debitează Bitterul meŭ falşificat şi vor susţine că ast-fel este preparatul meŭ cum îl falsifică eĭ, cereţĭ contra probă o butelie originală şi vě veţĭ convinge.

Fie-ce butelie are depoul marcat cu numele meŭ

CHR. AESSANDRIU, Bucurescĭ.

Se trimete gratis şi franco orĭ cuĭ va cere broşura: Tratamentul raţional cura maladiilor de stomach prin Bitter Alessandriu.

Pentru prima data in Bucuresci asa de ieftin

Leĭ 1.50 perechea Perdele orĭ-ce Qualitate

Prima Spalatorie Speciala

pentru

Perdele cu Gherghefurĭ sistematice

Aduce la cunoştinţa Onor. Public că primeşte perdele pentru spălat şi călcat cu preţul de 1 fr. şi 50 banĭ perechea orĭ-ce fel de Qualitate ar fi

Biurou de primire: **Calea Victorieĭ No. 182**

FIRMA „STEP"

NB. Perdele Naţionale şi Portiere asemenea se primeşte cu preţurĭ foarte scăzute.

EXPOSITIUNEA PARIS 1889 MEDALIA DE AUR

TORDE-TRIPE

omoară **GUSGANI, ŞOARECI şi MOŞOROI**

product fără rival.

Nu conţine nicĭ Arsenic, nicĭ Strychnină, nicĭ Phosphor, nicĭ nuca vomica, **nicĭ emetic, în fine nicĭ o substanţă vătămătoare sănătăţeĭ.**

Torde-Tripe nu este vătămător animalelor domestice.

Steiger-Pellegrin, Marseille. 6, Rue Chataurdon, 6.

Deposit general pentru Romînia la D. *Gustav Rietz,* Bucuresti, Str. Carol I. — Pentru revînzătorĭ Rabat considerabil.